

11. 3. 2024

Optimálne paralelné algoritmy

• PRAM = Parallel Random Access Machine

- model s (neobmedzenou) **zdieľanou pamäťou**
- **synchrónny model** – spoločné hodiny
- **SIMD** – v každom kroku sa vykonáva rovnaká inštrukcia
- vstup aj výstup v zdieľanej pamäti
- každý procesor má ID a pozná celkový počet procesorov
- pamäťové modely: EREW, CREW, CRCW (common, arbitrary, priority)
- zrýchlenie: $S_p(n) = T^*(n) / T_p(n)$
- cena: $C_p(n) = p \cdot T_p(n)$

Paralelné sčítanie

Kód pre procesor i ($1 \leq i \leq n$):

```
global_read(A[i], a);
global_write(a, B[i]);
for h:=1 to log n do
  if (i <= n/2h) then
    begin
      global_read(B[2*i-1], x);
      global_read(B[2*i], y);
      z := x + y;
      global_write(z, B[i]);
    end;
  if i = 1 then global_write(z, S);
```

EREW model

$$T^*(n) \in \Theta(n)$$

$$T_n(n) \in \Theta(\log(n))$$

$$S_n(n) \in \Theta(n/\log(n))$$

$$C_n(n) \in \Theta(n \cdot \log(n))$$

$$E_n(n) \in \Theta(1/\log(n))$$

nie je cenovo
optimálny

Vyhľadávanie

index prvého výskytu $M[n+1]$ v poli $M[1..n]$ zapísat do $M[n+2]$

Kód pre procesor i ($1 \leq i \leq n$):

```
global_read(M[n+1], x);  
global_read(M[i], y);  
global_write(0, M[n+2]);  
if x==y then global_write(i, M[n+2]);
```

CRCW-priority model

$$T^*(n) \in \Theta(n)$$

$$T_n(n) \in \Theta(1)$$

$$S_n(n) \in \Theta(n)$$

$$C_n(n) \in \Theta(n)$$

$$E_n(n) = \frac{n+2}{n^4} \approx \frac{1}{4} \in \Theta(1)$$

cenovo optimálny

Work-time zápis algoritmov

- WT presentation framework:
  - zápis **abstrahujúci** od detailov PRAM implementácie
  - **neviaže sa na fixný počet** použitých procesorov
  - **postupnosť časových jednotiek**, kde každá môže obsahovať ľubovoľne veľa **konkurentných operácií**
  - sekvenčný algoritmus s konštrukciou „**paralelný for**“, ktorá vykoná zadaný príkaz konkurentne pre všetky hodnoty **i** (**i** je identifikátor príslušného procesu)

```
for i := 1 to n pardo  
príkaz;
```


Paralelné sčítanie vo WT

Kód pre procesor i ($1 \leq i \leq n$):

```
global_read(A[i], a);
global_write(a, B[i]);
for h := 1 to log n do
    if (i <= n/2h) then
        begin
            global_read(B[2*i-1], x);
            global_read(B[2*i], y);
            z := x + y;
            global_write(z, B[i]);
        end;
    if i = 1 then global_write(z, S);
```

```
for i := 1 to n par do
    B[i] := A[i];

for h := 1 to log n do
    for i := 1 to n/2h par do
        B[i] := B[2*i-1] + B[2*i];
    S := B[1];
```


WT-charakteristiky

- **T(n)** – počet časových jednotiek, ktoré potrebuje algoritmus na vstup veľkosti n
- **W(n)** – celkový počet operácií, ktoré vykoná algoritmus na vstupe veľkosti n (práca algoritmu)

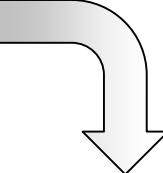
```
for i := 1 to n pardo
```

```
A[i] := i;
```

Počet časových jednotiek: 1
Počet vykonaných operácií: n

Priradenie: WT vs. PRAM

- $A[j] := A[j] + 1$

```
global_read(A[j], x);  
x := x + 1;  
global_write(x, A[j]);
```

Paralelný čas: O(1)

- synchronizáciu zabezpečí systém

Paralelné sčítanie vo WT (2)

Kód pre procesor i ($1 \leq i \leq n$):

```
global_read(A[i], a);
global_write(a, B[i]);
for h := 1 to log n do
  if (i <= n/2h) then
    begin
      global_read(B[2*i-1], x);
      global_read(B[2*i], y);
      z := x + y;
      global_write(z, B[i]);
    end;
  if i = 1 then global_write(z, S);
```

```
for i := 1 to n pardo
  B[i] := A[i];
// 1 krok, n operácií
for h := 1 to log n do
  for i := 1 to n/2h pardo
    B[i] := B[2*i-1] + B[2*i];
// log n krokov,  $\sum_{h=1}^{\log n} n/2^h$  operácií
S := B[1];
```

EREW

Počet časových jednotiek:

$$T(n) \in \Theta(\log(n))$$

Počet vykonaných operácií:

$$W(n) \in \Theta(n)$$

WT-rozvrhovanie

- WT-rozvrhovanie = mapovanie na PRAM procesory
- **for i := 1 to n pardo** na p procesoroch:
  - procesor 1 vykoná príkaz pre i=1, p+1, 2p+1, 3p+1, ...
  - procesor 2 vykoná príkaz pre i=2, p+2, 2p+2, ...
  - ...
  - procesor j vykoná príkaz pre i=j, p+j, 2p+j, 3p+j, ...

paralelný čas:

$$\lceil n/p \rceil \leq \lfloor n/p \rfloor + 1$$

WT-rozvrhovanie

- Algoritmus s prácou $W(n)$ a časom $T(n)$ simulovaný na p procesoroch:
  - $T_p(n) \leq [W(n)/p] + T(n)$
    - každý krok (časovú jednotku) s w operáciami vieme odsimulovať na p procesoroch v čase $\leq w/p+1$
  - $C_p(n) = p \cdot T_p(n) \leq p \cdot ([W(n)/p] + T(n)) \in \Theta(W(n) + p \cdot T(n))$
    - pre $p \in O(W(n)/T(n))$ dostávame $C_p(n) \in O(W(n))$

$$(\text{Brent}) \quad T(n)/p \leq T_p(n) \leq (T(n) - T_\infty)/p + T_\infty \leq T(n)/p + T_\infty$$

WT a optimalita

- **T(n)** – počet časových jednotiek, ktoré vykoná algoritmus na vstupe veľkosti n
- **W(n)** – celkový počet operácií, ktoré vykoná algoritmus na vstupe veľkosti n (práca algoritmu)
- optimalita
  - optimálny algoritmus: $W(n) \in O(T^*(n))$
  - WT-optimálny algoritmus:
 $W(n) \in O(T^*(n))$ a $T(n)$ sa nedá zlepšiť
- ak je algoritmus optimálny, potom $S_p(n) \in \Theta(p)$ pre $p \in O(T^*(n)/T(n))$

Paralelné sčítanie vo WT (3)

```
●  
for i := 1 to n pardo  
    B[i] := A[i];  
    // 1 krok, n operácií  
for h := 1 to log n do  
    for i := 1 to n/2h pardo  
        B[i] := B[2*i-1] + B[2*i];  
    // log n krokov,  $\sum_{h=1}^{\log n} n/2^h$  operácií  
    S := B[1];
```

EREW

$$T(n) \in \Theta(\log n)$$

$$W(n) \in \Theta(n)$$

$$C_p(n) \in \Theta(n + p \cdot \log n)$$

$$T^*(n) \in \Theta(n)$$

$W(n) \in \Theta(T^*(n))$ optimálny

optimálne zrýchlenie
pre $p \in \Theta(n/\log n)$

pre CREW PRAM

$$T(n) \in \Omega(\log n), \text{ teda}$$

WT-optimálny pre CREW

Prefixové súčty

- **Vstup:**
  - binárna asociatívna operácia + (*, min, max, or, ...)
  - n-prvkové pole A, kde $n = 2^k$
- **Výstup:**
  - n-prvkové pole S také, že $S[i] = A[1] + A[2] + \dots + A[i]$
- **Sekvenčný algoritmus v čase O(n):**

```
S[1] := A[1];
for i := 2 to N do
    S[i] := S[i-1] + A[i];
```


Hillis-Steele prefix sum vo WT

- ```
for i := 1 to n pardo S[i] := A[i]; // 1 krok, n operácií
for h := 0 to log(n)-1 do
    for i := 2^h+1 to n pardo
        S[i] := S[i] + S[i-2^h];
// log n krokov, Σ_{h=0}^{log(n)-1} (n - 2^h) operácií
```

je možné realizovať  
EREW modelom ?



# Hillis-Steele prefix sum vo WT

- ```
for i := 1 to n pardo S[i] := A[i]; // 1 krok, n operácií
for h := 0 to log(n)-1 do
    for i := 2^h+1 to n pardo
        S[i] := S[i] + S[i-2^h];
// log n krokov, Σ_{h=0}^{log(n)-1} (n - 2^h) operácií
```

je možné realizovať
EREW modelom ?

EREW

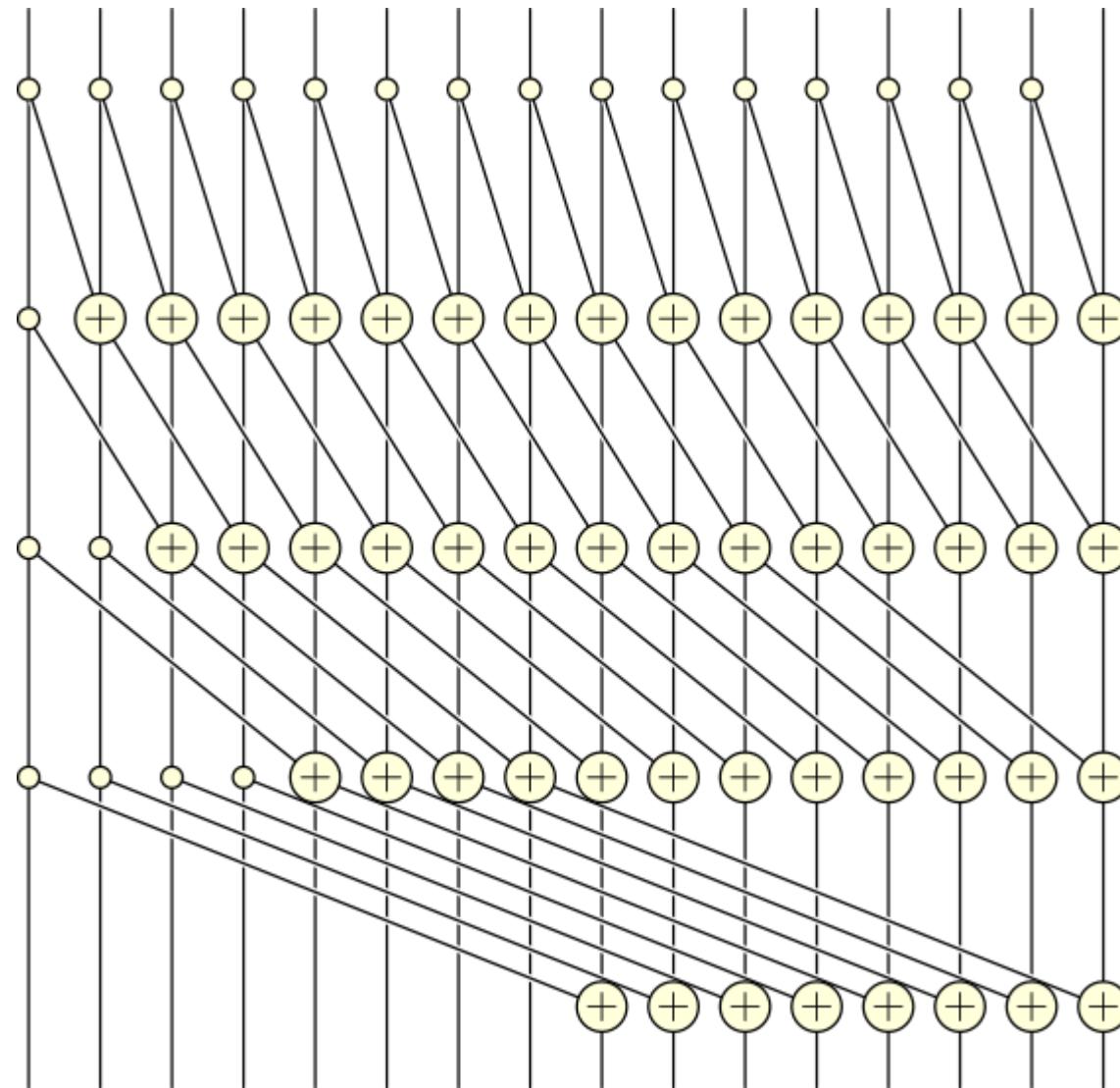
$T(n) \in \Theta(\log n)$

$W(n) \in \Theta(n \cdot \log n)$

$T^*(n) \in \Theta(n)$

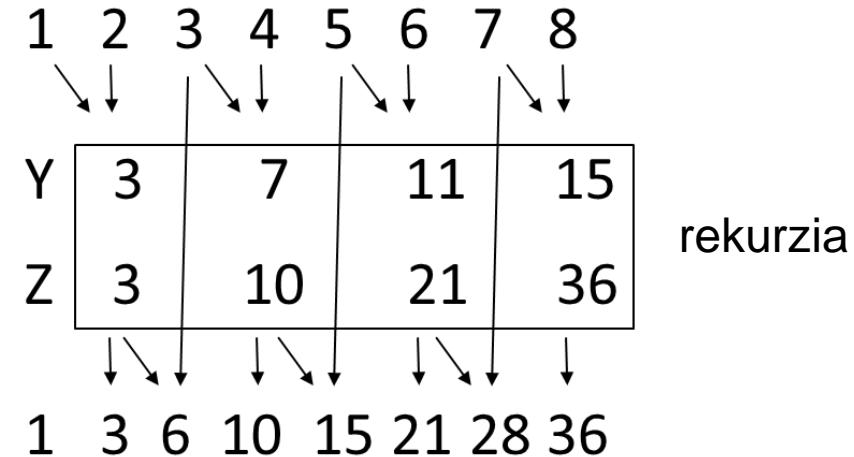
$W(n)$ nie je v $\Theta(T^*(n))$ **nie je optimálny**

Hillis-Steele prefix sum

Binárna redukcia problému

- $A[1], \dots, A[n] \rightarrow$
  - $Y[1] = A[1] + A[2]$
  - $Y[2] = A[3] + A[4]$
  - ...
  - $Y[i] = A[2i-1] + A[2i]$
- $Z[1], \dots, Z[n/2]$ – prefixové súčty pre $Y[1], \dots, Y[n/2]$
- $Z[i] = Y[1] + Y[2] + \dots + Y[i] =$
 $A[1] + A[2] + \dots + A[2i-1] + A[2i] = S[2i]$
- $S[2i+1] = S[2i] + A[2i+1] = Z[i] + A[2i+1]$

Prefixové súčty rekurzívne

```
{ pre n = 2k }  
if n > 1 then  
    for i := 1 to n/2 pardo  
        Y[i] := A[2*i-1]+A[2*i];
```

Správnosť - matematickou indukciou podľa k, kde n=2^k

Rekurzívne vypočítaj prefixovú sumu
pre pole Y a ulož ju do pola Z

```
S[1] := A[1];  
for i := 2 to n pardo  
    if i mod 2 = 0 then S[i] := Z[i/2]  
    else S[i] := Z[i/2] + A[i];
```


Prefixové súčty rekurzívne

```
{ pre n = 2k }  
if n > 1 then  
    for i := 1 to n/2 pardo  
        Y[i] := A[2*i-1]+A[2*i];
```

Rekurzívne vypočítaj prefixovú sumu pre pole Y a ulož ju do pola Z

```
S[1] := A[1];  
for i := 2 to n pardo  
    if i mod 2 = 0 then S[i] := Z[i/2]  
    else S[i] := Z[i/2] + A[i];
```

EREW

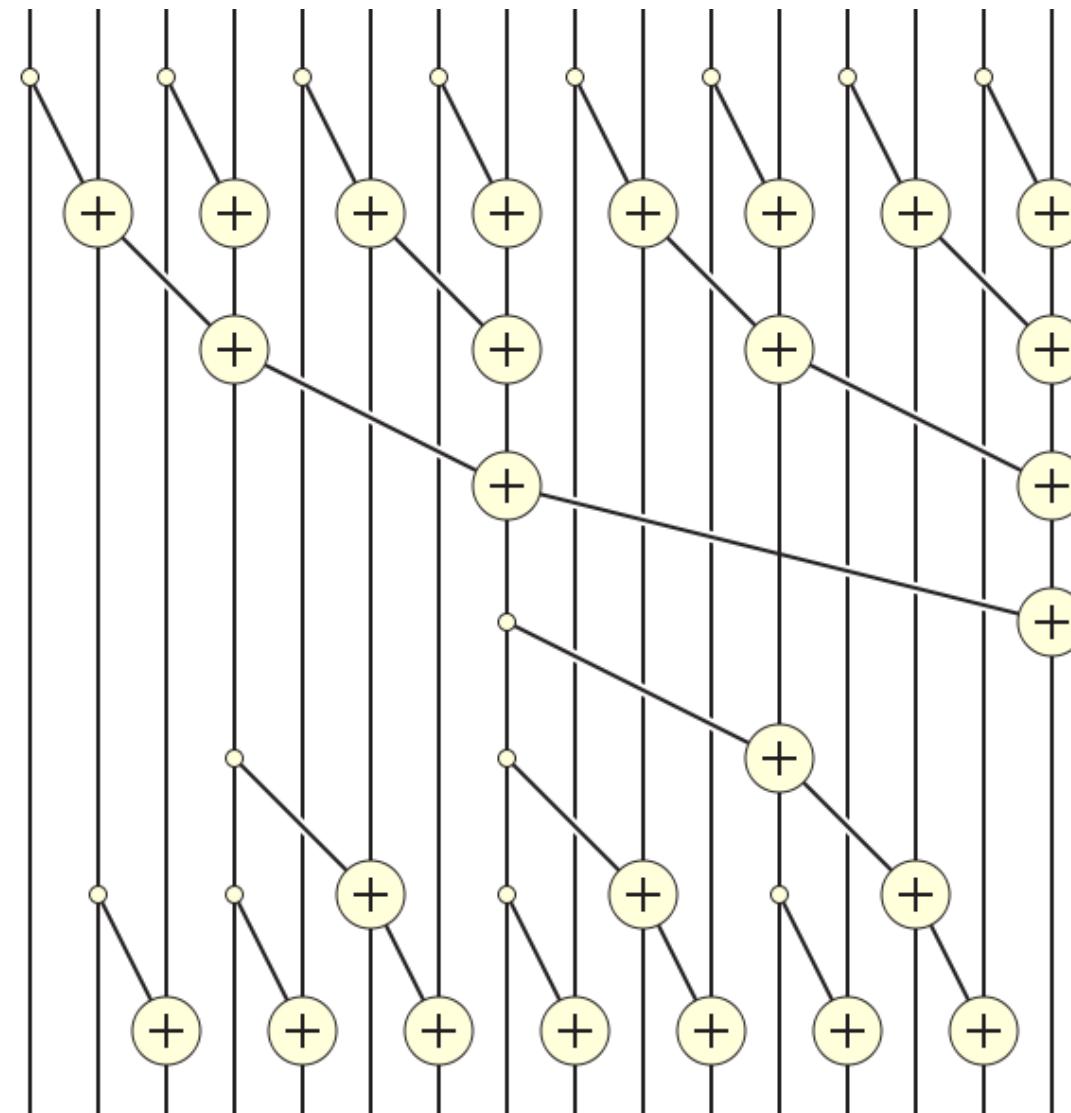
$$T(n) = O(1) + T(n/2)$$
$$W(n) = O(n) + W(n/2)$$

...

$$T(n) \in O(\log(n))$$
$$W(n) \in O(n)$$

$W(n) \in \Theta(T^*(n)) \rightarrow$ optimálny algoritmus

Prefixové súčty – priebeh rekurzie

Prefixové súčty nerekurzívne

```
for i := 1 to n pardo
```

```
    B[0, i] := A[i];
```

```
for h:=1 to log(n) do
```

```
    for i:=1 to n/2h pardo
```

```
        B[h, i] := B[h-1, 2*i-1] + B[h-1, 2*i];
```

```
for h:=log(n) downto 0 do
```

```
    for i:=1 to n/2h pardo
```

```
        if i = 1 then C[h, i] := B[h, i]
```

```
            else if i mod 2 = 0 then C[h, i] := C[h+1, i/2]
```

```
            else C[h, i] := C[h+1,(i-1)/2] + B[h, i];
```

```
S[i] := C[0, i];
```

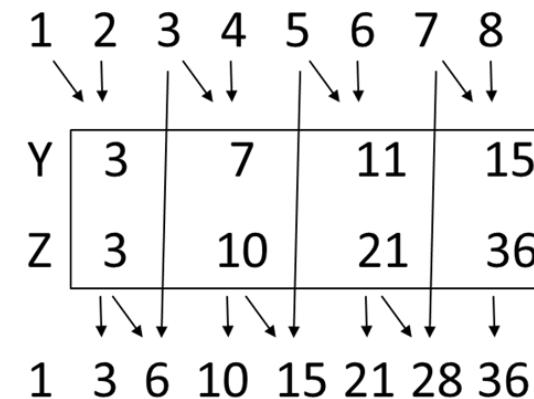
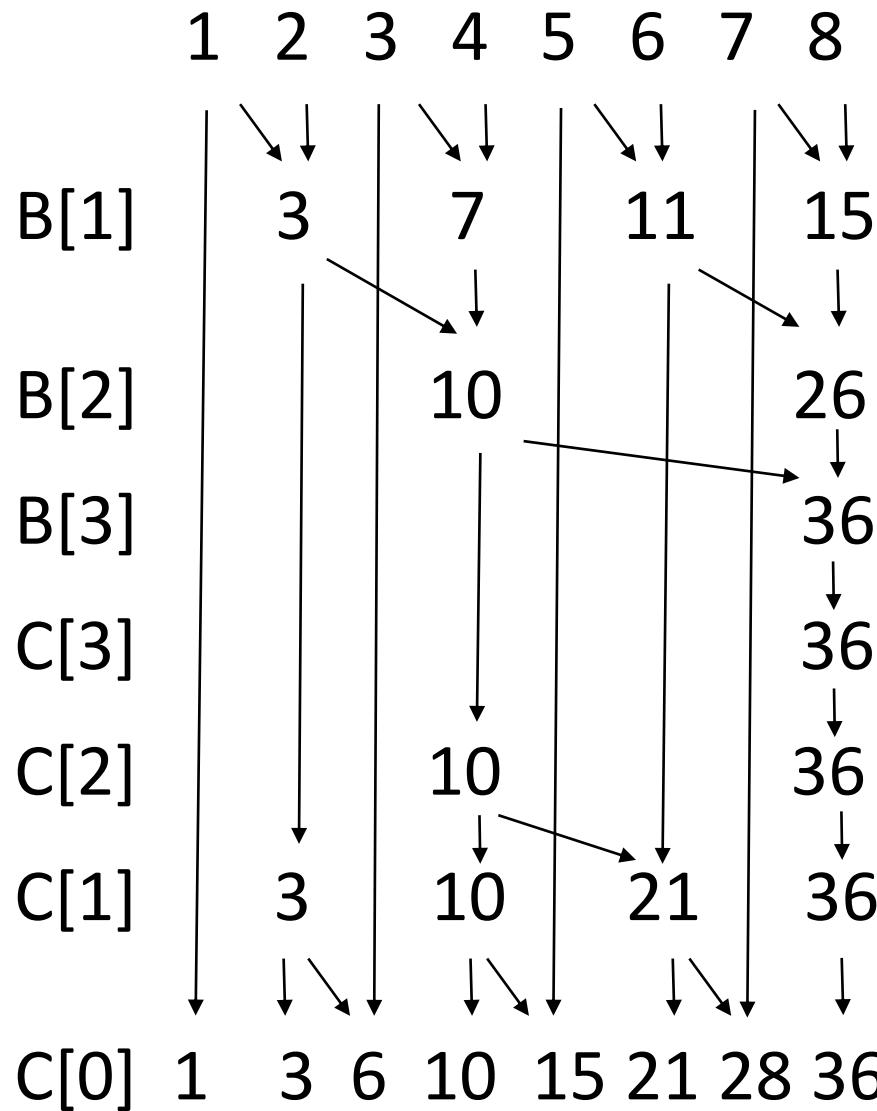
B[h, i] = i-ty prvok „vstupu“
(veľkosti $n/2^h$) pri h-tom vnorení
rekurzie

C[h, i] = i-ty prvok „výstupu“
pri h-tom vnorení rekurzie

C[h, ...] je prefixová suma pre B[h, ...]

nerekurzívny prepis

rekurzia

```

{ nerekurzívne bez pomocných polí }

for i := 1 to n pardo S[i] := A[i];
for h:=1 to log(n) do
    for i:=1 to n/2h pardo
        S[i*2h] := S[i*2h] + S[i*2h-2h-1];
for h:=log(n)-1 downto 1 do
    for i:=1 to (n/2h)-1 pardo
        S[i*2h+2h-1] := S[i*2h+2h-1] + S[i*2h];

```


Ďakujem za pozornosť !

